

Conservatori Professional

Música i Dansa

m e n o r c a

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA

FRANCÈS APLICAT AL CANT

CURS 2023/24

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ
2. ELEMENTS CURRICULARS GENERALS
 - 2.1. Objectius, continguts i criteris d'avaluació de l'assignatura
 - 2.2. Criteris de qualificació i mínims exigibles
 - 2.3. Procediments i instruments d'avaluació de l'assignatura
 - 2.4. Pèrdua del dret d'avaluació contínua: examen final
 - 2.5. Prova extraordinària de setembre
 - 2.6. Prova d'ampliació de matrícula
3. PROGRAMACIÓ PER CURSOS
 - 3.1. Primer
 - 3.2. Segon
4. METODOLOGIA
 - 4.1. Metodologia específica
 - 4.2. Repertori orientatiu
 - 4.3. Bibliografia
 - 4.4. Recursos didàctics

1. INTRODUCCIÓ

Durant el curs acadèmic 2023-2024 es continua impartint l'ensenyament oficial de la Llengua Francesa aplicada al Cant per als alumnes de 1r i 2n cursos dels Ensenyaments Professionals de Música de l'especialitat de Cant, en sessions setmanals d'una hora tal com disposa el Decret 36/2018 del 9 de novembre. L'aprenentatge de la Llengua Francesa aplicada al cant és una cosa que ha d'anar paral·lela dels estudis vocals, aprofundint sempre de la mateixa manera en les dues direccions: el coneixement de l'idioma ha d'acompanyar sempre al progressiu domini de la tècnica vocal.

Ja que text i música estan indissolublement units des del seu origen en la música cantada, l'especialitat de cant ha d'incloure el aprenentatge dels principals idiomes que són d'ús corrent en la música vocal. Tal és el cas de la Llengua Francesa. Abans de transmetre un missatge cal comprendre'l per, a continuació, fer-lo arribar de manera intel·ligible al subjecte receptor. Tenim doncs, d'una part, la necessitat imperiosa d'entendre un text per poder-lo comunicar amb ple sentit; d'una altra, l'obligació, no menys important, de "dir" aquest text de manera correcta en quant a la seva articulació, pronunciació i accentuació. Referent a això, és necessari subratllar la importància que alguns fonemes posseeixen, en quant a la seva específica sonoritat, per provocar certs efectes musicals: la pura sonoritat de certs fonemes pot influir decisivament en l'expressió.

La Llengua Francesa aplicada al Cant té com a finalitat la interpretació d'obres en llengua francesa amb una correcta pronunciació, articulació i accentuació. L'alumnat ha de tenir coneixements suficients de gramàtica elemental com per poder entendre l'estructura del text i poder transmetre al públic els diferents sentiments que tota obra posseeix.

També es treballarà la llengua com a vehicle de comunicació, ja que és una eina útil per a poder conèixer altres cultures, com la francòfona, si bé aquesta comunicació, i com a conseqüència de l'objectiu últim d'aquesta matèria, es produiria des del punt de vista estrictament lingüístic en una única direcció (intèrpret-públic) mitjançant la interpretació d'obres musicals en llengua francesa.

2. ELEMENTS CURRICULARS GENERALS

2.1. Objectius, continguts i criteris d'avaluació de l'assignatura

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA

Segons el Decret 36/2018, l'assignatura d'Idiomes Aplicats al Cant té com a objectiu contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats següents:

- a) Conèixer bé la fonètica dels idiomes de què es tracti.
- b) Comprendre tot tipus de missatges orals o escrits en qualsevol de les llengües usuals en el repertori.
- c) Llegir texts escrits d'un nivell adequat a la capacitat de l'alumne donant-los sentit total i expressió.
- d) Utilitzar la lectura de texts amb la finalitat de familiaritzar-se amb els diferents registres lingüístics de la llengua quotidiana i de la llengua literària.
- e) Valorar la importància de la llengua dins un text cantat.
- f) Apreciar la riquesa que suposen les diverses cultures i els seus llenguatges i concebre aquests llenguatges com tantes altres formes de codificar l'experiència i fer possibles les relacions interpersonals.

CONTINGUTS DE L'ASSIGNATURA

Segons el Decret 36/2018, els continguts en l'assignatura d'Idiomes aplicats al cant són:

- Comprensió global de missatges orals. Reproducció i producció de missatges orals.
- Entrenament de les destreses fonètiques (articulació, emissió correcta, reconeixement i diferenciació auditiva dels fonemes, pronunciació correcta, aplicació de la fonètica cantada, coneixement de les regles del sistema fonètic/fonològic).
- Utilització del repertori individualitzat per a l'adquisició i la realització automatitzada del sistema fonètic/fonològic.
- Comprensió global dels texts poètic/literaris i coneixement del context històric, cultural i artístic d'aquests texts.
- Anàlisi fonètica per diferenciar signes de forma autònoma.

CRITERIS D'AVUACIÓ DE L'ASSIGNATURA

Segons el mateix decret, els criteris d'avaluació en l'assignatura d'Idiomes aplicats al cant són:

1. Emetre correctament breus continguts orals en la llengua estudiada. Aquest criteri permet avaluar la capacitat de comprensió de l'alumne en l'idioma estudiat.
2. Llegir de manera autònoma un text literari musical en la llengua estudiada. Aquest criteri permet valorar la capacitat de l'alumnat de relacionar els coneixements de l'idioma amb el contingut i el tractament musical.
3. Memoritzar texts breus que pertanyin a obres musicals. Aquest criteri permet avaluar la capacitat de l'alumnat per comprendre un text i relacionar-lo amb l'obra musical.
4. Transcriure i comentar fonèticament texts de partitures estudiades. Amb aquest criteri es pretén comprovar la capacitat de l'alumnat per aplicar de forma autònoma els coneixements fonètics en la interpretació musical.
5. Cantar de memòria pronunciant correctament el text de les partitures del repertori de l'alumne. Aquest criteri permet avaluar el domini que té l'alumnat de relacionar les destreses fonètiques adquirides.

2.2. Criteris de qualificació i mínims exigibles

Els resultats de l'avaluació s'expressaran numèricament de l'1 al 10, i es consideraran positives les qualificacions iguals o superiors a 5. L'alumne rebrà una qualificació trimestral. El darrer trimestre i la qualificació final seran coincidents, fruit de l'avaluació contínua.

CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

Observació directa, participació i assistència a classes	20 % nota final
Examen escrit i oral	40 % nota final
Audició del repertori en llengua francesa	40 % nota final

MÍNIMS EXIGIBLES:

Realitzar dues audicions públiques durant el curs.

Interpretar dues obres del repertori del curs de memòria.

Realitzar almenys un treball escrit durant el curs d'una òpera en llengua francesa.

2.3. Procediments i instruments d'avaluació de l'assignatura

Procediments	Instruments
- Observació sistemàtica i diària a l'aula. - Observació sistemàtica a les audicions. - Prova escrita i oral trimestral.	- Quadern del professor.

L'avaluació es durà a terme de manera contínua per mitjà de:

- Exercicis orals i escrits realitzats a classe: exercicis de les obres del repertori de cant, audició d'enregistrament de CD i vídeos de Youtube, traduccions comparades.
- Audicions trimestrals per part de l'alumnat de cant juntament amb el seu tutor, pianista acompanyant i professor d'idiomes.
- Exàmens escrits trimestrals incloent continguts lexicosemàntics, morfosintàctics, funcionals i fonètics.

2.4. Pèrdua del dret d'avaluació contínua: examen final

Com indica el Decret 36/2018 i les Instruccions d'aquest curs, l'alumnat que tingui més de 6 faltes d'assistència durant el curs, seguides o aïllades, perd el dret a l'avaluació contínua i ha de realitzar un procediment substitutori d'avaluació, un examen final de convocatòria ordinària, al darrer trimestre del curs, davant el professor que ha impartit les sessions de l'assignatura.

En el cas de l'assignatura de Llengua Francesa aplicada al Cant, aquests alumnes hauran de realitzar una prova final. Aquesta prova constarà de dues parts, una oral i una altra escrita:

- Primera part: l'aspirant haurà d'interpretar un mínim de dues obres de memòria del repertori musical en llengua francesa (veure el repertori orientatiu en el [punt 4.2.](#) d'aquesta programació). Per aquesta prova l'alumne haurà d'informar del repertori

escollit tant al professor de l'assignatura com al pianista acompanyant d'aquesta, amb antelació.

- Segona part: serà escrita (serà un examen sobre els continguts distribuïts a la programació) i constarà dels següents apartats:
 - Lectura de fragments de les obres en llengua francesa presentades per l'alumne.
 - Identificació d'elements morfosintàctics als fragments.

Criteris de qualificació:

Part teòrica	50%
Part pràctica	50%

2.5. Prova extraordinària de setembre

L'alumne que no superi l'avaluació final al juny, tindrà opció a efectuar una prova extraordinària durant al setembre. Les característiques, parts i criteris d'avaluació de la prova seran les mateixes que l'ordinària de juny.

En el context de l'avaluació contínua i en aplicació del decret, la qualificació final extraordinària es calcularà en base als següents criteris:

- Valoració de l'evolució de l'alumne durant el curs (20%)
- Avaluació de les activitats de recuperació (20%)
- Resultat de la prova extraordinària (60%)

2.6. Prova d'ampliació de matrícula

L'alumnat que presenti unes condicions de rendiment i preparació molt superiors a l'exigència del curs en què està matriculat podrà, amb caràcter excepcional i amb l'orientació prèvia del professorat, i d'acord amb el que estableixen l'article 48.2 de la LOE i les instruccions d'aquest curs, matricular-se en més d'un curs, per a garantir que es troba cursant el curs adequat a les seves capacitats.

Aquest tràmit es durà a terme per mitjà d'una prova d'ampliació de matrícula amb la que s'avaluaran tots els continguts i objectius de l'assignatura del curs en el qual està matriculat, i que es troben seqüenciats per a cada curs en aquest document. Constarà de dues parts:

- Primera part: l'aspirant haurà d'interpretar un mínim de dues obres de memòria del repertori musical en llengua francesa (veure el repertori orientatiu en el [punt 4.2.](#)

d'aquesta programació). Per aquesta prova l'alumne haurà d'informar del repertori escollit tant al professor de l'assignatura com al pianista acompanyant d'aquesta, amb antelació.

- Segona part: serà escrita (serà un examen sobre els continguts distribuïts a la programació) i constarà dels següents apartats:
 - Lectura de fragments de les obres en llengua francesa presentades per l'alumne.
 - Identificació d'elements morfosintàctics als fragments.

Criteris de qualificació:

Part teòrica	50%
Part pràctica	50%

3. PROGRAMACIÓ PER CURSOS

3.1. Primer

OBJECTIUS

- a) Proveir a l'alumne dels coneixements bàsics de la llengua francesa per facilitar la comprensió dels textos del seu repertori.
- b) Dominar la gramàtica i sintaxi franceses a un nivell bàsic que permeti formar frases orals i escrites d'estructures senzilles.
- c) Familiaritzar-se amb el so de la llengua francesa, i amb certes regles fonètiques bàsiques.
- d) Aconseguir des del començament hàbits correctes de pronúncia.
- e) Comprendre diàlegs orals de nivell bàsic
- f) Llegir un text amb entonació i pronunciació correctes.

CONTINGUTS

- Gramàtica bàsica de la llengua francesa.
- Coneixement bàsic de la fonètica francesa.
- Diferenciació i identificació dels tipus de paraules (articles, noms, verbs, preposicions, conjuncions, etc.).
- Conjugació dels verbs en present d'indicatiu.
- Pràctica de la lectura del repertori de cant.
- Valoració de la importància de la llengua dins d'un text cantat.
- Comprensió de textos amb l'ajuda del diccionari de Gramàtica bàsica de la llengua francesa.

La distribució dels continguts és la següent:

Funcions comunicatives:

- Salutacions i comiats: (*Bonjour, Salut, au revoir*).
- Presentacions: (*Je suis Stéphane, je suis français*).
- Informació sobre la identitat: (*je suis français*).
- Identificar i descriure objectes: (*Il est grand/ Elle est intéressante*).
- Expressar gustos i preferències: (*J'aime la musique, Je préfère danser*).
- Narrar en present.

Continguts morfo-sintàctics:

- Els pronoms personals .
- Present: *Être* i *Avoir*.
- La negació: NE + *le verbe conjugué + pas*
- Adjectius i substantius: gènere i nombre.
- Present de la conjugació (verbs regulars en -er)
- Articles indefinits, definits...
- Contraccions: les preposicions "à" i "de" més dels articles definits i indefinits.
- Adjectius possessius i demostratius.

Continguts fonètics:

- Vocals orals.
- Semivocals.
- Consonants
- Agrupacions vocàliques.
- Vocals nasals.
- Articulació de consonants finals.
- Altres grafies consonàntiques ("h", "x"...)
- "La liaison" y el encadenament vocàlic i consonàntic.
- L'apòstrof.

Continguts lèxico-semàntics:

- Presentacions: (*Je m'appelle Sandra*)
- Numerals.
- Els dies de la setmana.
- Els mesos de l'any.
- Les estacions de l'any.

Es treballaran també tots aquells camps semàntics que vagin apareixent a les diferents obres que els alumnes aportin com a repertori.

Pel que fa al nombre d'obres **mínim** per alumne, aquests hauran de presentar dues obres per trimestre. Es treballaran en classe les obres aportades per tots els alumnes, des del punt de vista fonètic, lèxic i morfo-sintàctic. Cada alumne treballarà musical, vocal, fonètica i lèxicament les obres presentades.

CRITERIS D'AVUACIÓ

1. Ser capaç de diferenciar en un text la categoria gramatical de certes paraules: substantius, verbs, articles i preposicions.
2. Emetre correctament breus continguts orals en llengua francesa.
3. Ser capaç de llegir textos de cançons treballades a classe i del seu repertori amb una dicció francesa adequada al nivell bàsic.
4. Comprendre els textos de les partitures estudiades.
5. Cantar de memòria pronunciant correctament el text de les partitures del repertori.
6. Realitzar audicions interpretant obres en llengua francesa.

3.2. Segon

OBJECTIUS

- a) Consolidar el coneixement i la pràctica del sistema fonètic de la llengua francesa.
- b) Adquirir fluïdesa i flexibilitat articulatòria en la llengua francesa, necessàries per cantar en l'idioma amb la dicció correcta i de forma intel·ligible en les freqüències pròpies de la veu cantada lírica sense alterar la línia vocal.
- c) Consolidar el coneixement i la utilització de les regles gramaticals i sintàctiques a un nivell bàsic que habiliti l'alumne en l'expressió escrita i oral amb estructures senzilles.
- d) Conèixer un vocabulari bàsic.
- e) Descobrir el repertori en l'idioma francès i saber interpretar la llengua francesa compresa dins el repertori de l'alumne.

CONTINGUTS

Durant el segon any s'aprofundirà en tots els coneixements adquirits en el primer any, fent especial èmfasi en el treball concret dels textos aportats pels alumnes. Amb aquests textos es treballaran els continguts fonètics, insistint en que l'alumne aconsegueixi una major perfecció en l'emissió de tots els sons.

La distribució dels continguts és la següent:

Funcions comunicatives:

Segon el nivell dels alumnes, a més de gestionar les funcions comunicatives de primer, es treballarà:

- Agrair i respondre: (*Merci/ Merci beaucoup/ De rien*)

- Moments del dia.
- Atreure l'atenció: (*S'il vous plait/ Monsieur/ Pardon Madame/ Excusez-moi*).
- Expressió dels sentiments.
- Demanar disculpes: (*Excusez-moi/ Pardon/ Je suis desolé*)
- Expressar estats d'ànim: (*Je suis contente/ Je suis fâché/ Je suis malade*)
- Narrar en passat i en futur.

Continguts morfo-sintàctics:

- Presente dels verbs *aller, venir, faire, prendre*.
- Masculí i femení de substantius i adjectius.
- Plural dels substantius i adjectius.
- El "passé composé".
- Adverbis de quantitat.
- Determinants demostratius i possessius.
- Els Verbs "sortir", "partir", "sentir", "dormir", "servir".

Continguts fonètics:

S'insistirà en totes aquelles qüestions fonètiques que, tot i haver estat treballades en primer, siguin d'especial dificultat pels alumnes, com:

- Vocals orals: ϵ / - / e / - / ə /.
- Consonants
- Agrupacions vocàliques.
- La nasalització en el cant.
- La "liaison". Casos i excepcions.
- L'entonació en frases afirmatives, exclamatives interrogatives.
- Articulació consonàntic; grups consonàntics
- Continguts lèxics i semàntics:
- Els mesos de l'any.
- Les estacions de l'any.
- Nacionalitats i professions.
- Vocabulari d'escenari: (*Chanteur d'opera/ Régisseur/ Scène/ De l'opéra librettiste*)

Pel que fa al nombre d'obres **mínim** per alumne, aquests hauran de presentar dues obres per trimestre. Es treballaran en classe les obres aportades per tots els alumnes, des del punt de vista fonètic, lèxic i morfo-sintàctic.

CRITERIS D'AVUACIÓ

1. Ser capaç de diferenciar en un text la categoria gramatical de certes paraules: substantius, verbs, articles i preposicions.
2. Emetre correctament breus continguts orals en llengua francesa.
3. Ser capaç de llegir textos de cançons treballades a classe i del seu repertori amb una dicció francesa adequada al nivell bàsic.
4. Comprendre els textos de les partitures estudiades.
5. Cantar de memòria pronunciant correctament el text de les partitures del repertori.
6. Realitzar audicions interpretant obres en llengua francesa.
7. Redactar textos senzills i breus en llengua francesa.
8. Comprendre i fer-se entendre en situacions comunicatives mínimes.
9. Llegir de forma adequada i correcta un text o cançó, en francès, adequat al seu nivell.
10. Comprendre els textos de les partitures estudiades.
11. Cantar de memòria pronunciant correctament el text de les partitures del repertori.
12. Memoritzar textos breus pertanyents a obres musicals.
13. Realitzar audicions interpretant obres en llengua francesa.

4. METODOLOGIA

4.1. Metodologia específica

L'ensenyament de la llengua francesa aplicada al Cant exigeix una didàctica específica, intentant no oblidar l'aspecte comunicatiu de la matèria impartida. La metodologia serà pràctica, activa i participativa.

L'expressió i la comprensió orals predominaran sobre l'expressió i la comprensió escrites degut a les necessitats dels nostres alumnes: interpretar obres en llengua francesa amb una correcta pronunciació i amb un coneixement del contingut per a poder transmetre adequadament el missatge de l'obra.

A classe es treballaran exercicis orals, de conversació i de lectura, d'audició de cançons i obres musicals insistint en el sistema fònic francès, expressant correctament el sentit de la frase, respectant el ritme, l'accent i l'entonació, sense oblidar els mecanismes gramaticals.

Es realitzaran exercicis que integrin, a la vegada, la fonètica, l'ortografia, el vocabulari i la gramàtica. Es treballarà amb cada alumne durant l'horari de classe el seu repertori en francès i amb el seu tutor en l'hora de cant. El treball consistirà en la lectura del text, transcripció fonètica del mateix, així com l'explotació dels continguts morfosintàctics i lèxics que l'alumne no conegui. L'alumne llegirà en veu alta el text de la seva obra i es corregiran els problemes fonètics que apareguin.

Seguidament, haurà de cantar les seves obres exercitant així la interrelació entre l'aspecte estrictament fonètic i els diferents elements musicals (mesura, dinàmica musical, elements expressius, etc.) en aquesta última faceta es contarà amb la col·laboració d'un pianista acompanyant que compartirà el seu temps en l'hora lectiva destinada a repertori. Aquest control periòdic de la fonètica cantada dels alumnes de Francès anirà acompanyada pel seu tutor en l'hora destinada a cant. Aquest control, s'estima absolutament necessari per culminar el procés d'adquisició de la fonètica de l'idioma en el instrument vocal, ja que algunes dificultats de pronunciació en la llengua parlada es veuen alleugerides amb la diferent emissió de la veu al cantar. També sorgeixen nous problemes en la fonètica cantada que no s'arriben a percebre en la veu parlada i que han de ser abordats en la veu cantada durant la interpretació del repertori.

Es treballaran en l'aula les diferències fonètiques entre la llengua francesa parlada i la llengua francesa en el cant clàssic.

4.2. Repertori orientatiu

- Belle qui tiens ma vie (T. Arbeau)
- Chaque chose à son temps (Pastourelle. Anónimo)
- Plaisir d'amour (G. P. Martini)
- Élégie (J. Massenet)
- En prière (G. Fauré)
- Nocturne (G. Fauré)
- Lydia (G. Fauré)
- Les berceaux (G. Fauré)
- Après un rêve (G. Fauré)
- Clair de lune (G. Fauré)
- La chanson du pêcheur (G. Fauré)
- Tristesse (G. Fauré)
- La rose cueillie (C. Franck)
- Les nuits d'été (H. Berlioz) : 1.- Villanelle
- Chanson espagnole (M. Ravel)
- Le Bestiaire (F. Poulenc) : - Le Dromadaire
- Jeunes fillettes (Pastourelle. Anónimo)
- L'amour s'envole (Pastourelle. Anónimo)
- Plaisir d'amour (G. P. Martini)
- Oiseaux, si tous les ans (W. A. Mozart)
- Dans un bois solitaire (W. A. Mozart)
- Élégie (J. Massenet)
- Puis qu'ici-bas toute âme... (G. Fauré). Dúo para dos voces agudas.
- En prière (G. Fauré)
- Nell (G. Fauré)
- Le pays des rêves (G. Fauré)
- Aubade (G. Fauré)
- Rencontre (Poème d'un jour. G. Fauré)
- Toujours (Poème d'un jour. G. Fauré)
- Adieu (Poème d'un jour. G. Fauré)
- Ici-bas ! (G. Fauré)

Encara que en el llistat apareixen obres de Fauré per a veu mitjana o veu aguda, la pràctica totalitat de les cançons d'aquest autor existeixen en amb dues versions.

Algunes de les obres citades dins d'una de les dues categories (veu mitjana o veu aguda), podrien ser interpretades per veus de les dues tessitures al no estar escrites en un àmbit relativament central.

4.3. Bibliografia

Material bibliogràfic:

Al no existir un mètode específic per als alumnes de Francès aplicat al Cant, s'utilitzaran i s'adaptaran a les necessitats diversos materials de diferents nivells.

- Diccionari monolingüe francès. Petit Robert.
- Diccionaris francès-català, català-francès. Enciclopèdia Catalana. Diccionario bilingüe francés-español, español-francés. Ed. Larousse.
- Grammaire Progressive du Français (400 exercices), Maia Gregoire. CLE International.
- Grammaire en dialogues, Odile-Clément
- Callamand, M. Grammaire vivante du Français. Ed. Larousse
- Bescherelle. L'art de conjuguer. Dictionnaire de 12000 verbes. Ed. Edelsa Schmidt, Williams, Wenzel.
- Francés para Dummies. Ed. Berlitz.
- Bertaud, H. Dictionnaire de synonymes et contraires. Le Robert.
- Verbs conjugats- Pascales Rousseau. Ed. Pons
- Phonétique Progressive du Français +Corrigés
- Kamoun, C. et al. Phonétique essentielle du français. Editions Didier.

Es disposarà d'enregistraments de les obres a treballar pels alumnes, que puguin servir de referència des del punt de vista musical i de la llengua.

Les partitures per al seu treball en classe seran proposades pel professor de cant tenint en compte la dificultat tècnica i lingüística de cadascuna d'elles.

4.4. Recursos didàctics

- Aula espaiosa, amb bona il·luminació i ventilació
- Taules
- Mirall
- Pissarra
- Connexió a Internet.
- Piano
- Lector de CD